

2017

(November)

EDUCATION

(General)

Course : 501

(**Developmental History of Indian Education**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32/24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. খালী ঠাই পূৰ কৰা : 1×8=8

Fill in the blanks :

(a) বৈদিক যুগত বিদ্যাবস্তু কৰা অনুষ্ঠানক _____ বোলা হৈছিল।

The initiation ceremony of education in the Vedic period was known as _____.

(b) নালন্দা আৰু বিক্রমশীলা _____ যুগৰ দুখন বিখ্যাত বিশ্ববিদ্যালয় আছিল।

Nalanda and Vikramshila were two famous universities of _____ period.

(c) মুছলমান যুগত _____ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানক মাদ্রাছা বোলা হৈছিল।

The institutions for _____ education in Muslim period were known as Madrasas.

(d) _____ চনৰ চাৰ্টাৰ আইনৰ যোগেদি ভাৰতবৰ্ষৰ শিক্ষাৰ দায়িত্ব ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ হাতলৈ আহিল।

According to the Charter Act of the year _____ responsibility of the education of India came under the East India Company.

(e) ১৮৮২ চনৰ ভাৰতীয় শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষৰ নাম আছিল _____।

_____ was the name of the Chairperson of the Indian Education Commission of 1882.

(f) চিমলা শিক্ষা সন্মিলনৰ সভাপতিজনৰ নাম আছিল _____।

_____ was the name of the Chairperson of the Simla Education Conference.

(g) ১৯৩৭ চনৰ ৱাৰ্ধা শিক্ষা আঁচনিক _____ আঁচনি নামেৰেও জনা যায়।

The Wardha Scheme of Education of 1937 is also known as _____ Scheme.

(h) ১৯৬৪-৬৬ চনৰ ভাৰতীয় শিক্ষা আয়োগৰ সভাপতিজনৰ নাম আছিল _____।

_____ was the name of the President of the Indian Education Commission of 1964-66.

2. তলত দিয়াবোৰৰ চমু টোকা লিখা :

4×5=20

Write short notes on the following :

(a) গুৰুকুল প্ৰথাৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ

Characteristics of Gurukul system

(b) ভাৰতৰ শিক্ষালৈ মিছনেৰীসকলৰ অৱদান

Contributions of Missionaries towards Indian education

(c) ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ উদ্দেশ্যসমূহ
Objectives of National Knowledge
Commission

(d) বুনীয়াদী শিক্ষাৰ অকৃতকাৰ্যতাৰ কাৰণ
Causes of the failure of basic education

(e) প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ বাবে ভাৰতীয় সংবিধানৰ সূচীসমূহ
Provision of Indian Constitution for
primary education

3. বৈদিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মূল লক্ষ্য আৰু সংগঠনৰ বিষয়ে
আলোচনা কৰা। 10

Discuss the chief aims and ways of
organization of the Vedic education.

অথবা / Or

বৌদ্ধ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ পাঠ্যক্ৰম আৰু শিক্ষাদান পদ্ধতি সম্পৰ্কে
আলোচনা কৰা। 4+6=10

Discuss the curriculum and methods of
teaching of Buddhist system of education.

4. ১৮৮২ চনৰ হান্টাৰ আয়োগে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কি কি
পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল? ইয়াৰ ফলাফলসমূহ কেনেধৰণৰ
আছিল? 6+4=10

What were the recommendations of Hunter
Commission of 1882 on primary education?
What were its effects?

অথবা / Or

উডৰ ঘোষণাপত্ৰ কোন চনত পাছ কৰা হৈছিল? এই ঘোষণাপত্ৰক
কিয় ভাৰতীয় শিক্ষাৰ 'মেগনা কাৰ্টা' বুলি কোৱা হয়? 1+9=10

In which year was Wood's Despatch passed?
Why is this Despatch called 'Magna Carta' of
Indian education?

5. লৰ্ড কাৰ্জন কোন আছিল? ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু উন্নীতকৰণৰ বাবে লৰ্ড কাৰ্জনে কি কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছিল?

1+10=11

Who was Lord Curzon? What steps were taken by Lord Curzon to control and improve the secondary education of India?

অথবা /Or

ভাৰতৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাজগতলৈ গোপালকৃষ্ণ গোখলেৰ অৱদান আলোচনা কৰা।

11

Discuss the contribution of Gopal Krishna Gokhale to the primary education of India.

6. ১৯৪৮-৪৯ চনৰ ৰাধাকৃষ্ণণ শিক্ষা আয়োগৰ মতে বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষাৰ লক্ষ্যসমূহ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

10

What are the aims of university education, according to Radhakrishnan Education Commission of 1948-49? Explain it.

7. শৈক্ষিক সুবিধাৰ সমবিতৰণত কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

11

Discuss briefly the recommendations of Kothari Commission regarding equalization of educational opportunities.

অথবা /Or

কৰ্মমূলক আঁচনিৰ মূল দফাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

উচ্চশিক্ষাৰ সম্পৰ্কত কৰ্ম আঁচনিৰ পৰামৰ্শসমূহ কি কি? 6+5=11

Discuss about the main aspects of Programme of Action. What are the recommendations of Programme of Action on Higher Education?